

több arról panaszkodik, hogy a kormányzék a k. előadásokat ez uttal is minden előleges munkálatok nélkül közlévelünk: ingyen se reménylünk, hogy ő Fels. egy illy életkérdést tárgyzó's csak egy pár sorba foglalt általános törvényjavaslatot minden előleges intézkedés vagy biztosítások nélkül elfogadjon. B. M. V. pártolva a t. RR. indítványát 's egyszerűs mind az egyházi rend érdekét szíven hordva, az országgy. coordinatiót azon kívánta kezdetni, hogy mint magát kifejezé, a' főtiszt. urak az oltár számolyához utasítsanak. Mi engem illet, bármily nagy szerencsémnek tartom is azt, hogy bizony nem születésenél, hanem uram királyom kegyelménél fogvást a' m. FÖRR. bölcs tanácskozásaiban részt vehetek: még is részemről sokszorosan nyertesnek fognám magamat tekinteni, ha a' helyett, hogy itt olykor hónapokig tartó vesztéglés után oly tárggyal, mint például a' turmezei petitio, vesződjem, inkább tanulva 's tanítva, 's a' magam és mások üdvösségére munkálva kizárólag csak szent hivatalom körére szorítkozhatnám. Azonban, mint alkotmányos rendszerünk áll, tudom, hogy annak az egyházi rend még most egyik szegletkővet teszi 's jól tudom, hogy azon kötelességgel járó jog, melly a' főpásztoroknak ezen teremben helyet, széket szavazatot ad, a' m. urával akár datumára, akár sulyára, akár alapjára nézve alkalmasint felér. Meglehet, hogy talán hazánkfiak egykor ezen jogot is a' m. ur által úgy nevezett penészszagu systemába fogják sorolni; meglehet, hogy egykor ezen jog is bukni fog, hazánk javára? meghatározni nem akarom, hiszem azonban, hogy ezen jog bukta alkalmasint sok másnál is hasonló jogok vesztését fogja maga után vonni, 's ha egykor a' politikai háborgások 's forrongások fergetege a' főpásztorokat e' teremből kiszorítaná: igen félek, hogy a' m. urnak is elég oka lesz arra, mikép tulajdon vesztéséért a' romai köllőnek ezen szavai felett elméldkedjék: Fuit Ilium, et ingens Gloria Dardanidum. Ferus omnia Jupiter Argos Transtulit; incensa Danaei dominantur in urbe: azaz, ha egykor teljesednek az, mivel a' m. ur az orsz. gyűlés coordinatióját kívánná kezdeni: akkor azon helyet, mellyet én és a' m. ur ezen teremben bírnak, alkalmasint nem ő 's nem is utódink, hanem egy talán még nem született hortobágyi descamisado vagy valamely kecskeméti patriota fogja betölteni. Egyébiránt nem is oly képtelen azon eszme, hogy az egyházi rend az orsz. tanácskozásokban részt vegyen, mint az talán valakinek első tekintetre látszhatnék. Feltaláljuk azt mint törvényhozót Europa legrégebb alkotmányinál fogva Angol- és Svédországban, fel azon alkotványok szerint is, mellyeket Bajorország's Würtenbergben, Baadenben és Hanoverában, az uj kor létesített. Miután az egyházi rendnél is fel lehet egy kis jó akaratot, egy kevés ést' 's egy kis tudományt tenni, úgy találják a' fejedelmek és nemzetek, hogy az olly befolyású férfiakat, minők már saját rendeltetésüknél 's állásuknál fogva az egyházi rend tagjai, tanácsosb az alkotványos sanczokon belül, mint kívül helyezni. Kevés szavakkal a' tárgy lényegét ütötte meg egy m. gr. 's főispán: Nagy indoknak találok az évenkinti országgyűlés tartatása mellett, miszerint az időben némi nagyobb rendet ohajtanak behozni; de más részről azt vélem, ha az áll, mit a' RR. mondanak 's mi kétségbe nem vonható, hogy az országnak tömördek szükségai vannak, mellyeket elelnyészteni kell; ha ez így van, akkor régi törvényink is elégségesek: mert az országgyűlésről szóló törvény azt mondja, hogy minden 3dik évben tartassék, „necessitate exposcente etiam prius.“ Ha tehát ezen szükség fenforog, akkor kérendő volna ő Fels. hogy a' három év leforgása előtt is országgyűlést tartani méltóztassék, 's ezáltal ezélt érnék, a' nélkül hogy ezen kétes eredvényü törvényt hoznók. A' magyar közjog kifejtésére olly igen szorgalmazható nevezetes ülést köv. elnöki előadással végzé ő hgsége: Nem akarok azon általános kérdésbe bocsátkozni: mostani körülményinkben mi kívánatosb, hogy három v. évenkinti országgyűlések legyenek e' ? de szorítkozom csak néhány gyakorlati tekintet előadására, mellyekből nézem azon kérdést: vajjon gyakorlatban elérhető e' azon cél, mellyet a' t. RR. kitűztek, hogy t. i. az országgyűlés évenkinti tartása mellett a' törvényhozási tárgyalások siettetnek. Ha tapasztalásra hivatkozom 's különösen azon országgyűlésekre, mellyekben jelen voltam, alig lehetek azon meggyőződésben, hogy az évenkinti országgyűlés tartása által ezen cél elérthessék. Már tegnapi ülésben tettem előleg a' m. FÖRR. némely megjegyzéseket, miszerint azt vélem, hogy inkább ott kell kezdeni a' dolgot, hol leginkább tétethetnek az országgy. tárgyalások elrendezésére nézve hasznos intézkedések és csak azután a' tek. RR. előterjesztéséről tanácskozni. Hallottam officinához hasonlítani az országgyűlést, hol tudnillik a' közdolgozók kifőzetnek. Annyiban egyetértek e' tekintetben, hogy csakugyan ezen

officinában fejlődnek ki hazánkra nézve is hasznos dolgok, de más részről azt vélem, hogy semmi officinából nem folynak ki azok, ha csak az officina nem lesz előbb némileg instruálva. Hallottam tovább azt, hogy ha minden évben országgyűlés tartatik, nem lesz egy részről szükség praecclusi terminusra, más részről a' kir. előadások könnyebben fognak tárgyalatni. Ennek ellenében azt tartom, nem fog ugyan jöni praecclusi terminus, de azért gyakorlatilag véve fel a' dolgot, a' határozottan 4 hónapig tartandó országgyűlésnek sikere ugyanaz lesz, mert akár nevezük terminus praecclusinak akár olly határidőnek, mellyet a' törvény meghatároz, mindig fen fog maradni az, hogy az országgyűlés végszakaiban a' dolgok bevégzellenül maradnak, e' részben tehát semmi esetre cézelt nem fogunk érní. Mi a' kir. előadásokat illeti: látjuk, hogy a' t. RR. ez országgyűlésen igen szorgalmasan működnek a' kir. előadások tárgyában, de más részről látjuk azt is, hogy majd 12 hónap telt el, és alig van még csak egy tárgy, melly már egészen be volna végezve, kivéve az alimentationalis választmányi tárgyat, hol ő fels. az adatok megküldése végett kéréttel meg, hogy annak következtében az országgy. tractatus megkezdethessék. Hallottam továbbá mai ülésben másik oldalról azt mondatni, hogy ha évenkintiek lesznek az országgyűlések, azáltal a' municipiumok aktivitása meg fog szüntetni. Ezen véleménynyel sem érthetek egyet, mert ha az országgyűlés úgy lenne coordinálva mint most, a' dolog minden esetre előbbi állapotjában maradna; de ha a' dolgot bővebben vizsgáljuk, meg kell vallani, hogy az ok, miért olly hoszasak 's néha, fájdalom! sikernélküliek orsz. gyűlési tárgyalásink, nem fekszik másban, mint az országgyűlés belsőkezelése hiányában, mertha visszamegyek az 1802-ki országgyűlésre, ez tavaszkor kezdődött 's összel bevégzetetett, 's nem lesz senki a' m. FRR. közül, ki mégis azt mondhatná, hogy jó sikerrel és haszonnal nem működött. És így annak okát, hogy a' tárgyakat elvégezzni nem lehet, nemesak abban kell keresni, hogy országgyűlés évenkint nem tartatik, hanem inkább belső dolgaink hiányos kezelésiben. Itt fogunk találni több olly dolgot, mellyek az előmenetelt gátolják 's ha ez tovább is így fog maradni, 's nem vétetik eleje új intézkedés által, kétségen kívül az évenkinti országgyűlések sem fognak azon bajokon segíteni, 's így minden esetre időelöltinek tartom, hogy az évenkinti országgyűléstől határozzunk, mielőtt országgyűlési dolgaink coordinálva volnának. Sok szép és üdvös mondatot is ezen kérdés tárgyalása alatt, de a' m. FRR. mindnyájan elismerték azt, hogy míg az országgyűlés mechanizmusa mostani állapotban marad, az évenkinti 4 hónapig tartandó országgyűlés a' célnak nem felelend meg. 'S különösen míg az utasítások fenállnak, föl tehetni e': hogy az évenkinti orsz. gyűlések sügert mutassanak? azt tartom, erre nézve mindnyájan egy véleményben leszünk. Ezen nézetimet csak azért terjesztetem elő, hogy a' m. FRR. előtt e' tárgybani nézetem tudva legyen.

205d. ker. ülésb. tárgya: a' tenger melléki kerületek rendezésének folytatása. Fölvétele előtt a' napi Rdre kitűzött tárgynak az igazoló választmány jegyzője felolvasta Körös városa követe megbízóleveléről szóló választmányi jelentést; 's jelenté, hogy a' kereskedési választmány munkálata bevégzetével, átadatván a' magyar gazdasági Egyesület felügyelőségére is, azt hasonló bevégzeté 's munkálata nyomtatásban meg is kapható. Mire hitelesített a' turmezei kerületet érdeklő üzenet, melly, miután ezen kerületet minden belső viszonyra nézve függetleníteni kívánták a' RR. Zágráb megyétől, nem akarván kimondani benne ollyas elvet, melly akár Turópolyának, akár Kővár vidékének ártathatna, egészen ujonnan fog szerkesztetni. Ezután a' kitűzött tárgy a' Ildik résztől kezdve egészen be is fejeztetett. Benne ezen szó "város" mindenütt ezzel „kerület“ eserlettetett fel, 's minthogy ezeknél is a' sz. k. városokban követelt rendszert ohajtták a' RR. létesíteni, különben is abban a' FRR. ki egyezkedés következtében igen sok változott meg, több §§. általánoson felváltatott a' városi törv. javaslatban foglalt §§.kal, másokhoz pedig ugyanazon munkálatból részleteseb és világosb törvény léteztetése végett több §§. adatott — 12 óra után Személynök ő nm. megnyitván az orsz. ülést, mellyben a' kerületi elnökség bemutatván ő Fels. névnapjára készített köszöntő feliratot 's az igazoló választmánynak Bihar, Temes, Baranya megyék, Hajdukerület, Kaproncza és Körös városa követeinek megbízólevelikről beadott jelentését, az ujjal megválasztott követe nevének ország naplóba iktatása végett felolvastatott 's átküldetett az üdvözölő fölrát, mit a' mélt. FÖRR. elfogadván, elegendes ülést hitták meg a' RR. ket, honnan országbiró ő exc. elnöklete alatt az üdvözölő felirat primás ő hgsége 's az elnök aláírtával szokott módon felküldetett.

206d. ker. ülésben jun. 1. elnökök az előbbie, jegyző Palóczy László. Napirenden volt a' sérelmek és kívánatok rendbeszedése a' jelen országgyűlésről kiküldött orsz. választmány tudósítása. Tanácskozások kezdete előtt egy megyei követ azon indítvánnyal állott elő, hogy ezen sérelmek 's kívánatok jóvendőre nem a' jelenleg követett mód szerint terjesztessenek föl, hanem az előforduló esetekben minden megye külön tegye legott a' felterjesztést, mi által nemesak az orvoslás gyorsabban megtörténhetné, hanem a' sürgetés is könnyítetik: a' jurisdicciók nem fognak támaszkodni a' sérelmek halmazára, mellynek csekély eredvényét már annyi országgyűlés óta tapasztaljuk. Ez indítványt némelyek koráninak, mások későnek, a' többség pedig elmellőzendőnek vélvén, noha az illető követ nézetit bővebben kifejtván nyilatkozatá, hogy megyéje az előterjesztés nagyszerűségével nem elégszik meg, hanem sikert kíván, a' RR. a' napirendre mentek át. Felolvastaték mindenek előtt az illető küldöttség jelentése, mellynek tartalma ez: A' sérelmek és kívánatok összeszedése és szerkesztésére megbízott orsz. választmány gr. Batthyáni Imre fővázmester elnöklete alatt összeülvén, mielőtt kiküldetési érdemébe bocsátkozott, annak néhány tagja kívánta, hogy mind az elnök, mind pedig a' tollvivő a' küldöttség által választassék, a' többség azonban az eddigi gyakorlatnál maradt. E' kérdésnek illyképen lett elintézése után a' választmány további munkálkodását folytatván, most is azon isméretes rendet követte, melly szerint az I. osztályba a' vármegyék és sz. kir. városoknak azon közönséges sérelmei 's kívánati, mellyeket ő Felségének fölterjesztetni javasol; II. ba az egyes vármegyéknek szinte felterjesztendő sérelmei 's kívánatai; III. ba Horvát, Dalmát és Slavonia országoknak hasonló felterjesztendő közönséges 's egyes sérelmei 's kívánatai; 's IV. be a' szabad kir. városoknak szinte felterjesztendő külön sérelmei 's kívánatai; V. be olly sérelmek 's kívánatok, mellyek vagy a' rendszeres munkák megvizsgálására, vagy maguk helyére 's illetoleg külön indítványozásra tartozóknak vagy éppen fel nem terjesztendőknak találtattak, a' VI. ba ollyanok, mellyek ugyan ő Felségének fölterjesztettek, de rájuk még eddig k. k. válasz nem érkezett 's kegy. válasz - kiadás kéréttik; végre VII. be azon sérelmek 's kívánatok, mellyekre az 1840. orsz. gyűlés alatt, jelesül ugyanazon évnek sz. György hava 29kén 's 30án, 's Pünköszt hava 1. 8. és 11kén k. k. válasz ugyan érkezett, de az időrovidség miatt akkor az orsz. Rdek által föl nem vétethetvén, az azok feletti tanácskozások folytatását a' t. RR. táblája az országgyűlési irományok IV. kötetében 520. szám alatt a' m. FÖRRhez átküldött üzenetében fentartotta, — vannak sorozva. Azonban Horvát, Dalmát és Slavonia országok sérelmei 's kívánati iránt e' helyen a' választmány kötelességének tartja különösen azon körülményt megemlíteni, hogy ámbár Szerém és Verőcze vgyék követei az általok képviselt t. hatóságok sérelmeit 's kívánati az ezen választmánynál levő egyik kir. személynöki itélőmesternek benyújtották, azok némelyike mégis az érintett országok itélőmestere által bemutatott sérelmek 's kívánatok közt is találtatván, ez iránt kérdés támadott: mellyik osztályba kelljen ezeket sorozni? minnek következtében a' kapesolt részeknek ezen választmányban jelenlevő követei, az 1840d. orsz. gyűlés által hasonló tárgyban kiküldött választmány munkálata példájára, az említett három vármegye sérelmeit 's kívánati tovább is a' kapesolt részekéi közt kívánták meghagyatni; a' választmány azonban, figyelmeztve azokra, mik eziránt mult orsz. gyűlésen közbenjöttek, azokat ezuttal is a' többi magyar vgye folytába vélte sorozandóknak, melly határozatban az érintett követe meg nem nyugodván, az /- alatt ide csatolt különvéleményüket nyújtották be. Nem lévén erre különös megjegyzés, tanácskozások folytában fölolvastaték a' kapesolt országok részről kiküldött választm. tagok köv. különvéleménye: Alább irtak ezennel kinyilatkoztatjuk, hogy ámbár az alsó slavoniai Szerém, Verőcze és Pozsega 3 vgyének sérelmei 's kívánati emlékeztethaladó idő óta a' sérelmek 's kívánatok összeszedésire országgyűlés kiküldöttileg orsz. választmányokban mindenkor a' Horvát, Dalmát és Slavonia országok sérelmei 's kívánatiával együtt szerkesztve, előadva 's így azok az orsz. Rnek egy tömegben bemutatva is voltak, jelen orsz. választmány ezen szakadatlan szokás ellen még is azt határozta: miszerint azon három vgyének a' kapesolt országok itélőmestere által már előadott sérelmei azon alpnál fogva, hogy azok az 1840d. országgyűlés alatt ő felségének az orsz. Rendek által sem a' horvát, sem a' magyarországi sérelmekkel, hanem pöllőlag 's különösen terjesztettek föl, a' kapesolt országok sérelmei közül kivéssenek 's nevezetesen a' Ildik osztályba az egyes magyar vármegyék

sérelmei után helyesen választmány azott három vármegye érintett mód ellen, más alsó slavoniai sérelmeit sőt ezentul is jóval teltát az e' részben f e' tárgyban munkálk azon gyakorlat elleni sérelmek az orsz. országok sérelme kedvén 's azokat a' val összefoglalandó az eddig valamennyi lasztmány által sértkül hogy az országgy. tön megváltoztatta, zásába helytelenül körén tul is ment le, illy határozat fogant semmikép járul ámbár világos adat képen azt ki is mut denkor 's régtől fog szágokhoz 's báni tartozik, nehogy azo mellyet a' jelen or. a' ténykérdésre von tuk megemlíteni, h 1715: 118; 1744: az 1744: 50. Lcz szágokhoz 's ezek a' tatván, az 1751: 2 lett (jure postlimi továbbá, hogy mi 1832/6 országgy. rint az érintett háro sen 's névszerint h hogy ugyanazon u említtetni is kívánt 6kán kelt k. k. vá magok az orsz. R. kelt felírásukban gyűlésre kiadott jelesül az 1715: kekre hivatkozva, ban nyilván kijele tetlenül fenkívánj 27. t. cizikkeknk is engedte, ezen fe hát kegy. ki is je nek az urbéri lajs alsó Slavonia 's a' talom közti viszor kezést ne vonhass csolt országok ell vonhatni, mivel a' dos szokással min áll; ezenkívül e' széki, törvénykez viszonyaiban Hor továbbá ezen vgye nemesak követeke lasztásában 's uta gyakran maguk a' tatnak, úgy szinte lasztásba 's a' fel mindez arra mut rom vgyére néz teljes birtokban re a' jelen orsz. v va legyenek ezen az országgyűlése tatván, annál kevszék nyilvános bontása nélkül fe hatalmánál fogva helytelen végzés iránti 's fenebb fogva mi aluliro szággyűlés alatt litett 3 slavoniat dett változtatás ovás tétetett, ug járása ellen is j egyszerűs mind n kapesolt ország digi szokás vál keztetések, vala

érelmei után helyeztessenek; mely határozat által ezen választmány azon ürügy alatt, mintha a felebb érintett három vármegye Magyarországhoz tartoznék, a fentírt mód ellen, mely az utolsó országgyűlés által az első slavoniai sérelmek fölterjesztésében használtott, őt ezentul is jóval tovább terjeszkedvén, annál inkább phát az e' részben fenálló, de mult országgyűlés alatt az 'tárgyban munkálkodó választmány által is megtartott azon gyakorlat ellenére, mely szerint az alsó-slavoniai sérelmek az országgyűlésnek mindenkor a' kapcsoló országok sérelme tömegével mutattattak be — cselekedvén 's azokat a' magyar vgyék sérelmei 's kívánatival összefoglalandóknak határozván, ez által nemcsak az eddig valamennyi e' tárgyban munkálkodott orsz. választmány által sértetlenül fentartott gyakorlatot, a' nélkül hogy az országgyűléstől utasítást kapott volna, rögtön megváltoztatta, hanem a' diplom. kérdés elhatározásába helytelenül bocsátkozván, ez által megbízatása körén túl is ment legyen. Mi tehát alulírtak valamint az ily határozat foganatosításához részünkről's tettünk által semmikép járulni nem akarunk, ugy más részről, bármily világos adatokkal 's diplom. oklevelekkel voltaképen azt ki is mutathatók, hogy alsó Slavónia mindenkor 's régtől fogva Dalmát-Horvát és Slavónia országokhoz 's báni hatalom alá tartozott 's jelenleg is tartozik, nehogy azonban mi is ugyanazon hibába essünk, melyet a' jelen orsz. választmány elkövetett: csupán a' ténykérdésre vonatkozólag e' czélből csak azt kívánunk megemlíteni, hogy az alsó-slavoniai három vgye az 1715: 118; 1741: 18. t.cikknek 3. 4. 5. és 6. §-ai, az 1741: 50. t.cz. által Dalmát-Horvát és Slavonia országokhoz 's ezek által a' szent koronához visszacsatolatván, az 1751: 23. t.cz. által pedig helyreállított jog mellett (Jure postliminii) báni hatalom alá rendeltetett; továbbá, hogy midőn ő fels. az országos Rdek által az 1832/6 országgyűlés alatt a' végelt megkéretett, miszerint az érintett három vgye az urbéri lajstromba különösen 's névszerint beiktattassék, a' nélkül azonban hogy ugyanazon urbéri törvényekben ezen újítást csak említettetni is kívánták volna; 's ezt ő fels. az 1836. mart. 6kán kelt k. k. válaszában azon tekintetből fogva, hogy magok az orsz. Rendek is az 1835dik évi sept. 21kén kelt felírásukban, az 1835d. aug. 23kán az országgyűlésre kiadott k. k. válaszból felhozott törvényekre jelesül az 1715: 92. és fenérintett 1751: 23. t.cz. cikkekre hivatkozva, az 1836d. mart. 3kán kelt felírásukban nyilván kijelentették, hogy mindenkinek jogait sértetlenül fenkivánják tartani, az 1715: 120. és 1723: 27. t.cz. cikkeknél maga épségbeni fentartása mellett meg is engedte, ezen feltételek 's világos fentartás mellett tehát kegy. ki is jelentette, miszerint ezen három vgyének az urbéri lajstromba lett névszerint megemlézése az alsó Slavonia 's a' kapcsoló országok, ugy a' báni hatalom közti viszonyokra nézve maga után semmi következtetést ne vonhasson. Ezen k. k. válaszból tehát a' kapcsoló országok ellen semmi káros következtetést azért nem vonhatni, mivel a' jelenlegi gyakorlat az előbbi százados szokással mindenkép megegyezik 's az most is fenáll; ezenkívül e' három vgye nemcsak épen kormány-széki, törvénykezési, tanulmányi, felkelési 's több más viszonyaiban Horvátországgal összekötve lenne, — továbbá ezen vgyék a' kapcsoló országok közgyűlésére nemcsak követeket küld, ott az ország követei megválasztásában 's utasítások készítésében részt vesz, hanem gyakran maguk a' slavoniaiak is követekül megválasztatnak, ugy szinte a' báni iktatásba, itélőmester-megválasztásba 's a' felkelő sereg rendezésébe is befolyanak, mindez arra mutat, hogy a' kapcsoló országok ezen három vgyére nézve az elősorolt tekintetből jelenleg is teljes birtokban léteznek. Miután tehát mindezek ellenére a' jelen orsz. választmány azon diplom. kérdést: hova legyenek ezen alsó slavoniai vgyék tartozók? mely az országgyűlésen érdemleg még csak nem is tárgyalatván, annál kevesebb van elintézve 's a' kapcsoló résznek nyilvános jogai megsértése 's épségének megbontása nélkül feszegethető semmikép nem lehetne, ön hatalmánál fogva mintegy elintézni törekednék, 's ezen helytelen végzésen építette volna a' kapcsoló országok iránti 's fenébb érintett sérelmes határozatát is: ennél fogva mi alulírtak a' szerint, mint a' legutolsó országgyűlés alatt a' kapcsoló országok részéről a' fenemlített 3 slavoniai vgye sérelmei fölterjesztésekor kezdett változtatás ellen az orsz. napló bizonyossága szerint ovás tétetett, ugy jelen orsz. választmány helytelen eljárása ellen is jelen külön véleményünket bemutatjuk: egyszersmind minden bármily szin alatt, nevezetesen a' kapcsoló országok épségben tartása ellen, ezen az eddigi szokás változtatásból net a' lán vonható következtetések, valamint az ellen is, hogy Szerém és Verő-

cze'vgyék követei ezen törvényhatóságok némely sérelmeit 's kívánatit egyik kir. személynöki itélőmesternek szerkesztés végett történetesen bemutatták, ünnepléses ovást tesznek. Kelt Pozsonyban 1844d. maj. 5kén. Busán Hermann, Osegovits Metelli a' kapcsoló országok részéről a' sérelmek összeszedésére kiküldött választmány tagjai. A' nm. ország választmány meghagyatásából magyarra fordította Kelemen János, itélőmester. Ezen különvélemény egyetlen pártoló szózatra sem talált, sőt az illető két alsó-slavoniai megye követei is szabadságaikhoz ragaszkodva kijelentették, hogy teljes szabadságukban áll sérelmeiket Magyarország itélőmesterének átadni, az egyik pedig felszólítá a' t. RRt, méltóztassanak minél előbb diplomacie kimondani, hogy ezen megyék magyar t. hatóságok. A' dolog felvilágosítására a' jegyző mult országgyűlésen e' tárgyban történetekre emlékeztette, midőn szint ezen kérdés iránt a' két tábla meg nem egyezhetvén, számos üzenet után ugyanazon egy ülésben három vagy négy szóbeli üzenet váltatván a' RR. végre azt jelentették, hogy későbbiek az illető három slavon megye sérelmét és kívánatit ott-hon hagyni, mint abban megegyezni, hogy Horvátország sérelmeihez kapcsolóttassanak; a' mi megis történt, 's csak későbbben, midőn még némely hátramaradt sérelmek suppletorie fölterjesztettek, e' megyék kérelmére az ő sérelmeik is az uttal felküldettek. Ez országgyűlési factum; e' mellett a' táblának meg kell maradni, 's azért nem állhat szólok egy megyei követ azon véleményhez, hogy eziránt valamint általában a' báni hatalom báni tábla 's egyebek iránt küldöttség neveztessek, mert így mi lennénk in petitorio. Ezen nézet általánosan helyeseltetvén, a' külön nyilatkozat további figyelembe nem vétetett. Átmentek azután a' RR. a' sérelmek 's kívánatokra, mellyek első osztályát, t. i. „közönséges sérelmeit 's kívánatit a' vgyék és sz. k. városoknak, mellyek ő fels. fölterjesztetni javasoltatnak“ megkezdették 's be is végezték. Közöljük a' sérelmek lényeges tartalmát, a' választmány véleményét 's a' RR. észrevételeit 's végzését, kihagyván a' panasztevő t. hatóságok neveit, mint a' dolog lényegét nem változtató, de sok helyt elfoglaló körülményt. 1. Az 1715dik t. cz. kiterjesztésével a' postamesternek 's tiszteknek csak személyeikre, hanem hivataljokra nézve is az ország törvényei 's t. hatóságai alá vétessenek. A' magyarországi posták igazgatása az 1791dik 22d. t. cz. értelmében minden külföldi hatóság befolyásától szabadítottassék fel, 's egyszersmind a' m. kir. H. Tanács rendelkezése alá bocsátassék vissza; a' posták igazgatóságánál pedig az 1805: 4dik és 1840: 6d. t. cz. értelmében magyar nyelv alkalmaztassék 's a' levéldíjak leszállítottassanak, miután a' postabérnek szerfeletti fölemelése a' szellemi közlekedésre károsan hat, de egyszersmind a' kincstár jövedelmét is, melyet az olcsóbbaság inkább emelne, csökken; a' postabér a' közvetett adózás egy nem csekély tekintetű neme lévén, annak országgyűlési befolyáson kívül kormányrendelet általi megváltoztatása és szabályozása jövedőre orvoslás végett sérelem gyanánt terjesztessék föl. A' postahivatalokra magyar honfiak alkalmaztassanak, 's a' posták és postabérek iránti intézkedés az 1791: 22. t. cz. nyomán történjék. Közélebb mult időkben a' postahivatalok által a' hivatalos és magányos leveleknek részint hosszabb időig hátráltatásával, sőt némelyeknek el sem is fogadásával elkövetett visszaélések 's midőn a' levelek letartóztatásra szabott büntetés alá vétel végett ellenük perek indítottak, azon pereknek ő felsége által, a' törvénykezési rendszer sérelmével, mintha a' posták rendes bírósági hatóság alól ki lennének véve, megsemmisítése, 's még annak is ugyanő felsége legfelsőbb határozata által kijelentése, hogy a' panaszlott postahivatalok, a' fenébbi visszaélések elkövetésében csak azt tették, mi nekik kötelességül volt hagyva: ezen sérelemnek nemcsak multrai orvoslata, hanem jövedőre nézve törvény által elrendeltetni kívánatik, hogy: a) A' postadij felét a' feladó, másik felét pedig az ízesse, kihez a' levél intézve van; b) hogy a' közlekedés könnyebbítése tekintetéből az ország minden részeiben elegendő számú postahivatal állíttassék. c) Hogy Rehák József vörösvári postamester alkotvány - ellenileg az ausztriai főpostahivatal rendezésétől függő magyarhoni posta-intézete, amattól egészen függetlenül tétetvén, a' postahivatalokhoz tartozó személyek, nemkülönben a' bányászok, kamrai tisztek és harminczadosok, kik magokat az ország közönséges törvényei alól kivételteknek követelik, mind hivatalos mind magányos viszonyaikban egyenes az orsz. minden polgárit egyiránt kötelező, törvények 's az illető megyei hatóságok felügyelése alá rendeltessenek; a' Hótanács e' részbeni hatásköre csak annyira terjesztetvén, mennyiben mint országai főkörmányszéknek, törvé-

nyes rendeltetésénél fogva, az országgyűlésileg megalapítandó postai szabályok pontos megtartására felügyelni kötelességében áll. Végre azon visszaélések meggátlásával, mellyek némi esetei most előfordultak, t. i. a' gyorsintézeti magány vállalkozók által küldött levelek elkoboztattak, törvény által mondassék ki, hogy Magyarországon a' levélhordás nem monopolium. Nem különben Vas, Veszprém, Somogy, Abauj, Nógrád, Bihar, Zólyom, Soprony és Fejér vgyék azon leveleire, mellyekben a' vgy. házasság tárgyában ő fels. intézett 's a' megyékkel környékeltetni rendelt körlevél oda nem jutását érdeklik, hivatkozva, miután a' levelek postára adatása a' megyei postakönyvből, több körlevélnek az illető megyéhez nem jutása pedig az érintett levelekből kitűnik, ezt sérelem gyanánt előterjesztik. Választmányi vélemény: Jelen pontban foglalt kívánatok egy része, valamint azon panasz is, hogy a' buda-pesti postahivatal ellen némely levelek letartóztatása miatt indított perek a' m. k. udvari kancellaria által megsemmisítettek, az 1840d. april 15kén a' II. dik osztály 6dik pontjában ő felségének fölterjesztetvén 's azokra nézve ugyanazon hónap 29kén kiadott kir. leiratban válasz is következvén, más része pedig a' publico-politicum mi rendszeres munkálatokban előfordulván; mi a' levelek helybe nem jutási esetét illeti: ezt, mint a' közhitelességgel össze nem egyeztetendő 's az 1723: 59dik t. cz. által is kárhoztatott tettet a' küldöttség is sérelemnek tekintvén, mint illyet orvoslás végett fölterjesztendőnek véli; azon előadás, hogy a' postahivatalhoz tartozó személyek, nemkülönben a' bányászok, kamrai tisztek és harminczadosok magokat az ország közönséges törvényei alól kivételteknek követelik, egyes esetek felhozása nélkül tárgyalás alá nem vétetethvén. Végzés: elfogadtatik.

7. Gróf Ráday család könyvtára a' néhai Kovachich Márton levél- és okirati gyűjteményei 's Drevenyák Ferencz ásványainak a' nemzeti museum számára megszerzetése, a' fens. főhg-nádorra lévén bizva, aziránt ő cs. kir. főhercezségétől tovább rendelkezés végett tudósítás kéressék. Egyébiránt a' mennyiben dicső emlékeztető 1ső Mátyás könyvtárának némely maradványai a' bécsi könyvtárban találtak 's elég nyom van arra, hogy illy maradványok Konstantinápolyban is találtak: mindezeknek a' nemzeti museum részerei kiadatása 's illetőleg visszaszerzetése iránt ő felsége olly hozzátétellel kéressék meg, hogy egyszersmind a' vaticanumi, velencei, florenczi könyv- és levéltárakban levő 's Magyarország dolgait és történetit érdeklő okiratok 's leveleknek is eredetőkben vagy legalább hiteles átiratban kiadását kegy. kieszközleni méltóztassék. Vélemény: Figyelemmel ő cs. kir. Főhg-ségének az ország Nádorának utóbbi országgyűlés alatt a' t. RR. üzenete következtében adott válaszára; nemkülönben a' t. RRnek a' Drevenyák-féle ásványgyűjtemény tárgyában a' m. FÖRRhez intézett 's ezek által elfogadott üzenetére is, a' kívánat első részét illetőleg ő cs. kir. Főhg-sége tudósításától kell várni; a' kívánat utóbbi része pedig, mint az egész nemzetre nézve különös figyelmet érdemlő tárgy, külön fölírás utján lenne fölterjesztendő. Végzés: kivevén a' Drevenyák féle ásványokat, mellyek megszerzése csekély belértékek miatt a' sok szükséges tárgy mellett most fölöslegnek ítéltetett, a' vélemény elfogadtatik.

3) Borsod vgyéhez az utóbbi országgyűlésen alkotott törvényeknek nyomtatott és a' kir. felség neve aláírása alatt megküldött példányában több helyen ki-törölések, igazítások, közbeszurások, sőt több szöveget álló pótlások is találtak, a' nélkül hogy azoknak, mi szerint, vagy ki által lett tétel, a' példány alján (szó-kás és rend szerint) nyilvánítva megismertetnék; továbbá, azon törvényezikki példánynak Borsod vgye részire lett kiadása, az első czimlapon egyedül latin nyelven van kifejezve, végre az 1840d. 5dik t. cikkben b. Mednyánszky Alajos a' középponti könyvvizsgáló társulattal egyesült tudományos biztosság elnökének is nevezetetik; kívánatik tehát, hogy ezen lényeges hibák gyökeresen orvosoltassanak, jövedőben pedig távoztassanak el, 's miután hasonló nyomtatásbeli tévességek 's hiányok kiigazítása csak egy birhat törvényeszerű hitelességgel, ha az az eredeti törvényekhez hasonló összegegyeztetési aláírási biztosságokkal van ellátva: az említett törvények vagy ujjlag 's hibátlanul nyomtatassanak ki, vagy pedig az azokba becsuszott hibák aláírásokkal hitelesítsessék; jövedőre azonban hasonló nyomtatásbeli hibák, a' törvények aláírásokor mindenkör érdekeltessenek 's ismertetessék meg; végre az érintett czim, nehogy a' törvényben ismételten, megelőző vizsgálatra nézve bármily bal- okoskodásnak alapultól gálhasson, törvénytelennek 's hibából becsuszottnak nyilváníttassék, törvény által huzassék vissza és azon

czimből, mint a sajtószabadságot biztosító törvényekbe ütközöbül eredt sérelem orvoslása a nemzet megnyugtatására eszközöltetni kívántatik. Vélemény: Ö Felsőge alázatosan megkérelendő az iránt, hogy a törv. cikkek kinyomtatásakor eshető hibák eltávolítása végett czélszerű rendeltetést tenni, egyszersmind pedig az érdeklét czimnek a t. cikk szerkezetébe történt bevitel miatt ag-fenforgó sérelmet orvosolni, s az onnan származott ag-godalmat megszüntetni méltóztassék. Végzés: Egy meg-godalmat indítványozá, hogy hasonló hibák elkerülé-sére jövődöben a törv. cikkek nyomtatása mindig a t. RRnek választmány általi felügyelése s ellenörködése alatt nyomtattassanak; mi el is fogadtatott. De a törv.-telen czim orvoslás- módjára nézve elágoztak a néze-tek; némelyek az országos naplóban ünnepélyes ovást kívántak tenni, vesztélyesnek tartván a törvényjavas-latot, mellynek sanctioja meg is tagadtathatik, mit a többség sem elegendőnek sem illendőnek nem tartott, mert a törvénytelen czimet magában foglaló törvény fenmarad, míg a napló f e l e d é k e n y s é g b e j ö, de illő is, hogy ö Fels. felírás és t. javaslat által a hiba ir-ánt tudósíttassék. A censurára nézve egy megyei követ már csak azon okbul sem tartott vonatható káros követ-kezésektől, miután a m. tudós társaság szabályai is be-czikkeztettek, a nélkül hogy az azokban foglalt e tár-gy rendelkezésből valami sérelmes következtetett vol-na. A törvény általi orvoslást azonban az indítványzó követnek azon észrevétele is ajánlotta, h o g y e' tárgy mindjárt a jelen országgyűlésen megpendítve, de épen ez alkalomra törvény által orvoslás végett fentartva volt. Illy értelemben a választmányi vélemény elfogadtatott.

4. Azon legfelsőbb intézkedés által, miszerint a külföldre utazó honfiaknak magyar nyelven adandó uti-levelek latin fordítással elláttatni ugy rendeltettek, hogy ezen rendszabályt a külföldi hatóságok is a Magyaror-szágba utazandóknak általok adandó utilevelekre nézve egyaránt tartásák meg, a magyar és más kül nemzetek közti viszonyosság s a magyar nyelvet illető méltányos-ság fentartva van ugyan: de mivel az utilevelek vizsgá-latával foglalkozó bel és külföldi egyedekek latin nyelv-beli hova tovább növekedő járatlansága miatt az utazók többséle kellemetlenségnek vagynak kitéve: a viszony-sági elv fentartása mellett a külsországi utazóknak, a mint hazánk határszéleire megérkeznek, utilevelei azon-nal magyarrá, a külföldre utazandó honfiak magyar uti-leveleik pedig, minden ország határszéleire az ott diva-tozó nyelvre fordíttassanak; vagy pedig, minden utazónak különbség nélkül azon ország nyelvén szerkesztessenek utilevelei, hova utazni szándékozik; — a magyar nyelv-en szerkesztett utileveleknek külsországoni elfogadta-tása eszközöltessék. Ide vonatkozólag az adatik elő-miképen a lajbachi rendör-igazgatóság bizonyos Schrei-ner Antal munkácsi mesterlegényt azonokból, mivel vándor-könyve egyedül magyar nyelven volt szerkesztve, uti renddel ellátva Munkácsra visszautasított; ámbár ugyan a m. k. H. tanácsnak 1842ki 40616 szám alatt kelt in-tézkvényében, a viszonyosság azon elvének kitűzése mel-lett, hogy a vándorkönyvek jövődöben magyar és latin nyelven szerkesztessenek, a külsországiaké is honi nyelv-ök mellett latin fordítással ellátandó levén — jövődö-re nézve sérelemre alapos ok nem szemléltetnék; mind-azáltal a mennyiben nevezett Schreiner Antal visszau-tasítását okozó vándorkönyve a m. kir. H. tanácsnak 1816dik évi 2108 szám alatt átmenő intézvén-ye értelmében készítve volt, következőleg visszautasi-tása sérelmes, magára nézve pedig káros volna: miután a magyar kir. h. tótanácsi intézkvényben sem annak, hogy a kihágást elkövette rendöri igazgatóság megfenyítet-tett volna, nyoma nincsen, sem a nevezett mesterlegény-nek a megyei felírásban szorgalmazott utazási költségei és kárai azon rendöri igazgatóság által meg nem térítet-tek, ezen sérelem orvoslása kívántatik. — Vélemény: Az utilevelek szerkesztésire nézve előadott mód, mint az Eu-ropában már divalozó szokás szerint is gyakorlatilag lé-tésíthetőbb, kívánat formában olly kéreessel fölterjesztend-ő, miszerint ö Fels. annak gyakorlatba hozatala tekinte-téből az örökös tartományokban czélszerű rendeltet-ten, külső országokat illetőleg pedig azt diplom. uton esz-közteni méltóztassék. Schreiner Antal visszautasítására miatt támasztott panasz pedig felterjesztendőnek annál kevésbé találatik, minthogy sem a visszautasításra, sem a kormányezeki tárgyalás credvényére vonatkozó kü-rülmények tökéletesen tudva nincsenek, sőt az sem tet-szik ki az előadásból, hogy a megye által szorgalmazott elégtételre s kármentesítésre nézve a m. kir. H. tanács már végső megtagadó intézkvényt adott. Még számos ha-sonnemü sérelmes eset felhozása után a vélemény h. ben-hagyatott. 5. Beregvgyének vagy. házasság tárgyábani felírása s körlevele, mellyeket kinyomtatás végett Kas-

sára küldött, ott könyvvizsgálat alá vétettek, sőt a budai középponti könyvvizsgáló karhoz küldettek, ez által pe-dig letartóztatott. Minthogy a megyei levelezés szabad-sága törvények által is biztosítva van, de különben is az alkotmányban sem a megelőző könyvvizsgálatról, sem a létrehozott középponti könyvvizsgáló karról említés nincsen: mindkét cselekvény a hazai intézkvények meg-sértése levén, orvosoltni kéretik. Nemkülönbö Zólyom vgye is vegyes házasságok dolgában kelt végzése kinyo-matásától tiltottat, és a sajtószabadság s a törvényha-tósági végzések szabad kinyomtatása tárgyában a m. kir. H. tanácshoz a végett, hogy a megyei határozatok ki-nyomtatásának semmi akadályok ne tétessenek, intézett folyamodására tagadó válasz érkezett. Ezen súlyos sé-relem orvoslása s a megyei végzések sajtó általi közlé-sének szabadsága eszközöltetni s a sérelem orvosoltni kéretik. Vélemény: Hasonló esetekbeni orsz. felírás-ök nyomán az ezen pontban előadatok orvoslás végett felterjesztendők. Végzés: Elfogadtatik.

6. Az 1807: 20ik t. cz. a futóhomok által okoz-tatni szokott kár meggátlására azért nem elégséges, mert nem határozza meg azon szabályt, melly olly esetben, ha az illető fél a beültetést nem eszközölné, követendő. Azért egyszersmind azon időhatár szabassék meg, melly alatt az, kinek birtokában vagyon a homokréz, azt beültetni tartozzék, s ha kiszabott időre be nem ültetné, akkor az elmulasztott kötelességét a tulajdonos költségére, melly szóbeli per utján leszen megveendő, az illető t. hatóság teljesítse. Vélemény: E' közérdekü kívánat az orsz. R-deknek figyelmébe ajánlatik. Végzés: mint kívánat elfo-gadtatott. — (Folyt. köv.)

Ülés végén azt jelenté az elnökség, hogy ezen sé-relemek és kívánatok iránti tanácskozás akkor, ha font-osb és sürgetösb tárgyak közbe nem jönnek, folytat-tatni fog.

207d. ker. ülésb. jun. 3án. elnökség: Rohonczy Ignác Soprony's Beöthy Ödön Bihar vmegyék követei, jegyzők: Szemere és Szentkirályi; tollvivő: Zsoldos. Napirend: másodüzenete a m. FÖRRnek a sz. kir. váro-sok elrendeztetése tárgyában. A tanácskozás megnyitá-tása előtt Szemere által a Kisfaludy-társaságnak az irói tulajdönt tárgyzó petítoja felolvastatott s irántai javaslatadás a felolvasó jegyzőre bízott. A városok elrendezése tárgyában a 89. §ig jutottak a RR.

Budapesti napló. Az ó-budai hajógyárban 3 uj gözös épül s az egyik, Széchenyi nevét fogja visel-ni; reményljük, hogy Dunánk valamennyi gözösei közt ez lesz leghíztosb leggyorsabb haladásu. — Junius végével a Világ megszünik s helyette, Dessewffy Emil gr. vezérlete alatt, Budapesti Híradó jelenendik meg. — F. hó 3kán délután 2 óra tájban a budai hidfőnél ismét hotrányos tények valánk tanujt; egy zsidó ugyanis sze-kerével Pestre akarván menni, megállott s őt garast fize-tett, a vámszedő magyarul: Zedlaastráfer, szokott nyelv-en monda, hogy husz krajczárt kell fizetnie; a zsidó azonban teljes nyugalommal állita, hogy eddig mindíg csak öt garast fizetett, s végre a nyomtatott társabást kíván-talátni, mire, véleményünk szerint, teljes joga volt. A vámszedő mindazáltal más véleményben volt, s e' köve-telésre azonnal legkörmönfontobb kifejezésekkel halmo-zá el a zsidót, mik közt a 'gazember' legkiméletesb volt. A zsidó türelméet vesztvén, ezen utóbbi czímet viszonzá a kis kényurnak. Bezzeg most volt ám hagy el hagy! A vámszedő polgárnak monda magát, a zsidót pedig min-denek czimezé, miből mi csak az egy, kutya szót merjük ismételni, ezenkívül jól meg is lökdöste őt, s koesija rudját elfordíttatá, mozdván, hogy most már semmi-kép nem szabad a hidon átmennie. Ekkor távozákn, ne-hogy mi is vitába keveredjünk, s most csak annyit mon-dunk az érdemes polgár-vámszedőnek, hogy polgári jog-gait ne kívánja ezentul galád s otromba betyárkodásra használni, és gondolja meg jól, hogy a zsidó is teljes joggal bír minden méltatlankodást hasonlókéü pénzzel fizetni vissza, s hogy illy durvaságok által kiesapongá-sra is szolgáltatathat alkalmat, mert az összeresdült nép ez alkalommal is nagyon kezdé már békétlenkedni, s al-alkalmasint részt vett volna e' vitában, ha a zsidó önként vissza nem vonul. — Harlehen's Altenburger könyv-árusoknál most jelent meg a 'Nemzeti könyvtár' 5d. fü-zete, mellyben Csokonai munkái folytattnak; továbbá Vallas Antaltól igen érdekes röpirat az Akademiákról s különösen a magyar tudom. társ. szerkezetéről és szük-séges reformjáról, ára 40kr. Ajánljuk e' röpiratot mind-azoknak, kik Akademiánk iránt elfogultsággal viseltet-nek s kiknek száma vajmi nagy! s meg vagyunk gyö-ződve, hogy átvilásta után egészen máskép fognak itélni; átlátandják ugyanis, hogy Akademiánk, eddigi rö-vid létezése alatt, épen nem tön keveset, hanem inkább olly sokat, mennyit, körülményihez alkalmazva, egy illy társaság sem. Átlátandják továbbá, hogy például a mosz-ka tudósok egy hónapra nagyobb jövedelmet húznak, e' mellett ezredesi ranggal bírnak, mint legjobban fizetett rendes tagjaink, kik ezenkül majd minden tudományos újabb segélyforrást jobbadán saját eszényükből kény-telenek megszerzeni, míg a moszka tudós társ. annyira el van azokkal látva, miszerint a tudalom minden ágai-ban buvárkodhatik, a nélkül hogy az egyetlen állérbébe ke-rülne. Látni fogják, mikép az utolsó moszka levelező

tag is alezredesi ranggal bír, míg nálunk néhány szer-fő ött szabadelmü törvényhozó testület a fa'usi jegyzők-nél is alább helyezé őket, megtagadván tőlök a szavazási jogot, a' mimajd kísértetbe lozná az embert azt hinni, hogy vannak szabadelműek, kik az intelligentiától fél-nek, gondolván, hogy a vízhez szokott tudóst nem igen lehet szokás szerint, 'capacitálni' Trattner-Károlyi be-tüvel megjelent az 'Eskütszékéről' tekintettel az al-sótáblai szónoklatokra, írta Kállay Ferencz. 8r. 54 lap. ára 30. p. kr. — Játékszini krónika: n e m z e t i s z i n p a d u n k o n m a j. 31kén a d a t é k. 'Rózsa' vigj. 3 felv.; jun. 1jén 'Romeo és Julia' dráma 5 felv.; 2kán déli 12 órakor rendkívül fölemelt beléptidíjak mellett bérszünettel 'Párizsi adós' vigj. 2 felv., ezt követé Els-ler Fanni és Carrey föllépte; a' táncz jelességiről nem akarunk szólni, mert hiszen annak híre már a v i l á g minden részeibe is eljutott, egyéb körülményekről azo-unban néhány szóval csakugyan meg kell emlékeznünk. A' színház fényesen ki volt világítva s virágfüzerekkel dí-szesítve, mi eddig színházunkban legalább így még soha nem történt, az udvari páholy is kiadatott, miután a fű-zérekkel ékesítés miatt a' ezimer és disztivények róla le-szedettek. Elsslet. a' sok vers, virág és koszoru annyira elhalmozá, hogy a virág árán felejthellen Megyerink-nek alkalmasint esinos emléket lehetett volna fölláttani. Hányszor hivatott a' jeles tánczosú, azt nem mondhat-juk meg, mert ki győzte volna számítani? Meg kell még említenünk, hogy ö e' kiüntetést igen illőn hálálta meg, mert a' magyar színpadon híre szerint 100 frttal drágáb-ban lépett föl, mint a' németen s mégis ez utóbbin sok-kal többet tánczolt; közhasznu intézetekre pedig egyet-len állért sem áldozott, ámbár mintegy öt ezer p. frtot vitt el magával fővárosunkból s Bécsben több 100ezerpergő fo-rintos házat vagyis palotát vásárolt. Este a' német szín-házban ismét tánczolt s éjré fél magyar tisztelőji pom-pás zenével lepték őt meg, mellynél a' világítás mag a mintegy hétszáz forintba került, melly öszszegéért egy szerencsétlen vakot egész éven át ki lehetett volna tar-tani. A' kardalnokok Vörösmarty Szózatát éneklék, s a' zenekar Rákóczy indulóját harsogtatá, a' rendet pedig közel száz katoná tartá föl. Tisztelet bősület minden-kinek s illő kitüntetés a' jeles művésznek mindenkor! de mégis fáj hallanunk hogy első magyar költőnk leg-dicsőbb műve itt és így használtatott! A' jeles művészú másnap elutazott. Este ugyanazon nap a' 'Szökött kato-na' népszimü 3 felv. adatott; 3kán 'Két pisztoly' nép-szimü 3 felv.; 4kén 'Tisztújítás' vigj. 4 felv.; 5én 'Van-don fia' dráma 5 felv.; 6kán ünnepi zárnap. — A' lefolyt medárdi vásáron, mint említök, közöns. posztónak volt a' gyár- és kézművek közt legjobb kelete; minden rendü gyapjufaj emelkedett árban 5—14 frtig mázsáját érte, de a' finom egyenyiretül legjobban s igen élénkül kelt, elannyira hogy a' hideg'sesős idők miatt elkészvén a' ny-lrés többnyire, így a' mi gyapjumennyiség beszállított, jobbadán el is kelt. A' gubacsot, kékeshamuzsirt' minden-nemü fagyjút nem igen vették, annál jobban a' birka- s báránybört; a' nyers bőr megtartá eddigi árát. Általjá-ban a' vásárt igen középszerűnek mondhatni a' pénzükek-ség és így vevőhijány miatt főleg a' gyár és kézművekre nézve; mert csakugyan örök igazság marad azon tapasztalás; hogy ha nincs a' természetnek pénze, akkor lan-dak esügged's pang az egész kereskedelem. Már pedig most ugyan miből perszelen a' magyarországi természetőség legnagyobb része? midőn gabona, bor s egyéb földmi-velési czikkekek egy szőlván semmi ára! az életszük-ségi mesterségieknek pedig a' földtermékekhez képest aránytalanul magasra eszigadt. A' hivatalos vásári ár-lajstromot jövő alkalommal.

III. pesti verseny 1844. Szerdán jun. 5. dél-után. Kezdeté 4 órakor s félóránként új új futás. 1. Szé-chenyi-díj. 100 ar. értékü kargyertyatartó. Fúthat min-den m. és k. 1600 öl ism. Teher: 3e. 87; 4e. 102; 5e. 109; 6e. 113; id. 115 ft.; k. 2 fonttal kevesbet. Tét: 10 ar. fe-le bánat. A' tétősz 40 aranyig a' második lőé, azon fe-lül az első Liechtenstein Al. hg. 5e. p. m. Eaglesfield, ap. Hindoo, an. Otis; 109 ft. Vil. két sapka, veres test és uj. 1. 1. (első ízben 3' 37", 2k ízben 3' 41" alatt) Hunyady József gr. sg. m. Bedford, ap. Shortwaist an. Bo-badil-kancza; 115 ft. Fekete test és sapka, rózsaszín uj. 2. 2. — 2. Festetics-Náko díj. 78 ar. f. sz. s. f. A' tétősz a' díjhoz kapcsolatik. Fúthat ausztriai biradalmi 6esztendősnel nem idősb minden m. 2 ang. mf. 3e. 87; 4e. 113; 5e. 119; 6e. 123 ft. Hunyady József gr. 3e. sg. m. Sir David, ap. Gallopade, an. Lady William; 87 ft. A' lovas színeit már említök. Sir David maga jártak körül a' pályakört s nyertes lön. — 3. Ostor-díj. Tét: 10 ar. f. v. f. A' tétősz is az első lőé. Fúthat minden lő, melly a' futás napjaig sem a' p e s t i s e m a' simmeringit ténen díjt nem nyert. — Fé. ang. mf. 3e. 68; 4e. 94; 5e. 101; 6e. 106; id. 109 ft.; telivér 3 fonttal többet, angol lő, akármilly véru legyen, 8 fonttal többet; k. és pr. 2 fonttal kevesbet bejelentés ideje a' futás napjaig. Az ostordíjért ur lova-sok pályáztak: Podmaniczky Fridrik b, b. Orezy Andor-nak Redroover nevü p. par. 1. Brudern Antal b. Abuger-as nevü saját pej parip. 2. Bathányi László gr. Griset-e n. pejkanez. 3. Bathányi Istv. gr. Fleirip. k. 4. Fu-tásidő: 1. — 4d. Szech. kard. 100 ar. értékü. Evenkint ki-hívat tárgya. Most Hunyady József gr. birtokában. Fut-hat minden lő 4 ang. mf. 3e. 82 s fél: 4e. 96; 5e. 102 s fél, 6e. 105 s fél; id. 107 s fél ft., k. 2 fonttal kevesbet. Melly lő e' kardot elnyeri, legjobb pályazónak isme-tetik az esztendőben. A' kihívása' pályanap előtt 8 nappal történik. Ha e' kard birtokosát ki nem hívják, nála ma-rada' kard; de ha a' kihívást el nem fogadja, tartozik a' kardot a' kihívónak átadni, melly esetben, vagy pedig ha e' kard birtokosa meghalna, a' futtatás pönztétel nélkül meg végbe. Ha pedig a' kihívást elfogadja, minden ki-hívó 30 aranyat tesz le; fele bánat. Az így egybegyült

summa a nyertesé. A kardot birtokosa nem tartozik nyertes lovával védni. Kihívás nem történvén, a kard Hunyady József gr. birtokában maradt. — 5. *Esztérházy kard.* Most Liechtenstein Auguszt hg birtokában. Futhat magyarhoni m. és k.; Langol mf. 3e. 80; 4e. 94; 5e. 100; 6e. 103; id 105 ft.; k. 2 fonttal kevesbet. A futás e kardért mindig a pesti verseny utolsó napján megy végbe. Melly ló e kardot elnyeri, legsebesb lónak ismértetik ez esztendőben. A kihívás a pályánap előtt 3 nappal történik. Ha a kard birtokosát ki nem hívják, nála marad a kard, ha a kihívást el nem fogadja, tartozik a kardot a kihívónak átadni, melly esetben vagy haa kard birtokosa meghalna, a futtatás pénzétél nélkül megyen végbe. Ha pedig a kihívást elfogadja, minden kihívó egyegy lóért 20 aranyat teszen le, fele bánat. Azigy egybegyűlő summa a nyertesé. A kardot birtokosa nem tartozik nyertes lovával védni. Kihívó nem találkozáván, a kard Liechtenstein Aug. hg birtokában maradt. — Fájdalom-
s hozsankodással tapasztalók, hogy ámbár minden versenyzedulán számos év óta annyiszor kérve figyelmeztetett a tiszt. közönség mind az oda menés mind hazatérés alkalmakor a kijelölt utak maradásra s a pályahelybeli gyeppázolás- s ültetvény- sértés kerülésére, mindazáltal e kérelem s tilalommal páros figyelmeztetés daczára idei versenyekkor is, több rakonczatlankodó taposva dulva kártékonykodott e sivatagot virányos liget- té tetemes költséggel s Heinrich N. Jan. ur esüggedet- len szorgalmú gondoskodása által varázsolni tör ekvő zsenge ültetvényeken!

Pesti m. közgyűlés. Jun. Akén évnegyedes közgyűlésünket a m. főispán helyettes velős rövid beszéddel nyitván meg, ezt nyomban a kisgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése követé, melly alkalommal egy birtokon belül a kir. táblára felebbvitelt engedett szóbeli pert illető legfelsőbb parancs, hoszas vitára nyujtott alkalmat. Többen erősíték hogy az 1836. 20 t. cz. nem zárja ki a legfelsőbb parancsokat, s azt elfogadtatni sürgeték, mások ellenben, különösen egy isméretes publicistánk, azon kérdést terjeszté elő: vajjon ugy áll e a dolog valósággal, hogy a decretum később érkezett, mint az executio véghez vitelt, mert ha ugy van, akkor a decretumot, mint mellynek nincs tárgya, félre kell tenni, egyébiránt egy egyházi férfinak szokott mulattató beszédére — mintha t. i. az illy felsőbb parancsok, bár mennyiszor történnék irántok felvilágosító felterjesztés, oda fen bizony többé meg nem másíttatnak, megjegyzé, hogy illy avatatlanságot eláruló szónoklat figyelmet alig érdemelhet, miután a gyakorlat eléggé tanusítá, hogy alapos felvilágosító fölterjesztéseknek már nem egyszer kívánt sikerük lön. Történt még több e tárgyra vonatkozó talpra esett megjegyzés, mig végre az csakugyan elfogadtatott. Most első alispán ur jelenté, hogy a szakolczai posztógyártók, kikkel a megyei cselédek számára posztó-szállítási alku kötötett, olly posztó készitettek, melly minden varakozást meghaladt, s a szakolczai posztógyárosakat a rendek figyelmébe s pártfogásába ajánlá. Ezek után orsz. gyűlési tárgyakra kerülván a sor, felolvastattak a követi jelentések, mellyek habár tartalmasok voltak is, de semmi különös újat magokban nem foglaltak. Cs—megyének azon indítványa hogy a marhák nyaronta éjenként korlátok v. istállóba hajtassanak, mint majd legözhethet nehézségekkel öszekötött tárgy mellőztetett. Legérdekeseb volt egy az absentismus iránt megpeditett indítvány, mire leginkább ama hir szolgált alkalmul, mintha a Rotschild ház egy magyar legkitűnőbb család uradalmait 50 évre szabad építéssel öszszekötött haszonbér ürügye alatt már birtokába vette volna, mi azonban másnap türhetőleg megzafoltatott. Volt szó a hazánkat egyrészen elszegényített gyűlöletes absentismusról, de miután Pestmegye követei a tekintelben kellő utasítással vagynak ellátva, e tárgyrul sokáig nem vitatkoztak. Befejezésül P—J. biró indítványozá, hogy miután egyik koronaörsünkben Ürményi Ferencz ő excell. birni van szerencsénk, nehogy a megye szavazatával késni találjan, jó előre követ urak utasítandók lennének, miszerint az üresen álló koronaörségre b. Vay Miklost választák, mi egy szívvel lélekkel elfogadtatott. Másnap a hus ára egy krral lejobb szállitattott. Tanácskozás tárgya: volt még, Körös város tanácsának rendezése iránt érkezett felsőbb intézvény, mellynek fogantatása egy küldöttségre bízott. A Pest és Hatvan közti orsz. utvonálnak az örökös vízáradások kikerülhetése miatt Bag helységtől eltérőleg Aszód m. város felé vitele, majd elhatározatott, de mivel itt előbb még nem egy érdeket leszen kiegyenlítettő, az egész ezen tárgybant tartott küldöttségi munkálat felsőbb helyre fog terjesztetni. Folyt.

Iparegyesületi leczkék. Az igazgató választm., használni kívánván az alkalmakat, mikkel most a külföldi iparműkiállítások kínálkoznak, ezek megtekintése mellett egyéb iparköri s különös utasításba foglalt célok teljesítéséül dr. Vallas urat néhány hónapra kiküldé Francia- és Németországba, Angliába és Belgiumba; s e szerint dr. ur az általa megkezdett ter-

mészet- és erőtani rendes előadásokat nem folytathatván, azok visszaérkezéseig meg fognak szünni. Sikerevén azonban a választmányok több, e tudományokban szakértő férfi közremunkálását megnyerhetni: minél előbb azon kellemes helyzetben leend, miszerint több rendkívüli, és csupán egyes specialitásokra szoritkozó előadást fog hirdethetni. Sőt örömmel jelentheti, miképmár a legközelebb vasárnapon azaz f. junius nap 9kén dr. Barthia ur a villanyosságról (electricitásról) fog leczkelyamot megkezdeni, mellyet, mint dr. Vallas ur előadásának nem ugyan folytatását, hanem pótlását a választmány a tudványó közönségnek szintugy mint a rendes leczkéket, díjmenten nyitand meg. A vegytani leczkéket dr. Nendwich ur rendesen fogja folytatni, miután őt a választmány, melly annyi eszközt sem birt sem remélt, hogy külföldre egy megbizottnál többet küldeni akart vagy akarhatott volna, ezen, s — mit az „Ungar“ című lapban megjelent, s könnyen commissionnak tekinthető igazolás ellenében különben figyelembe vétetni kérünk, — csak ezen okból nem kérhette meg arra, hogy az utazás fáradalmit ő is, mint kívánatos volt volna nagyon, elvállalni sziveskedjék. Cs a n a d y, jegyző.

Veszprém. közgyűlés. Maj. 6án vette kezdetét évnegyedes közgyűlésünk. Néhány hét óta terjedez megyénkben azon hir, hogy veszprémibörtönünkben az ugy nevezett tömlöczi hagymáz (typhus carceralis) kiütött. A szállongó hir, bár faluról falura, mint szokott, öregbülve terjedt, hitelt talált, mert mindenki előtt isméretes volt ezen börtönök mai szomorú helyzete s közönségesen tudva, hogy mi szinte 30 év óta készülünk a mostani föld, alattiak helyett egészséges tágas tömlöczők építetésével az emberiségnek tartozó adónhat leróni. S így lön jelen évnegyedes közgyűlésünk a főispáni lak udvarán ősi szokás szerint sátrók alatt megnyitva s a szép számmal öszszesereglett KK. és RR. szives üdvözlése után tüstint előadá elnöklő alispánunk, hogy a szük tömlöczők s felette megsaporodott rabok miatt megyeházunknál levő börtönökben és rabkórházukban 34 beteg rab levén ragadós nyavalyában, a gyűlésnek ottan tartásával ebbül netalán eredhető veszély feleletterhét magáranem vállalhatván, többek megkeresére ide helyezé által a gyűlést. A RR. ebben megnyugodtak, bár a tüstint következő főorvosi jelentés csak 4 betegről s ezek közül is csak egy valódi betegről s három gyógyuló félben levőről szólván, az alispáni jelentéssel jött ellenkezésbe, ez azonban oda módosított, hogy azon 34 alatt sem értelet valóságos beteg, de oda számíttatnak a nagyobb számú gyógyuló félben levők is. Eddig még egy sem halt meg. S most jöve tömlöczeink százszor decantált egészségtelen s embertelen voltának vagy inkább létének rajza. Főügyvédünk kimondá, miképmár rabjaink, mint hordókba párczolt heringek, annyira öszszesufoltatnak tömlöczeinkben, hogy fekvésre nincs egy időben mindnyájának hely, hanem csak egymást váltva s t. e. f. — Fölhivatott a közönség délután öszszeseregleni a megyeházánál és a börtönök megromlott egészségi állapotának elnyomására czélszerű intézkedéseket ajánlani, mint másnap tanácskozás alá veendőket, egyszersmind a megyei birtokosok elnökileg felfognak szólitattani a börtönök el nem kerülhető újabb építethetése végett teendő adakozásokra. Következtek az országgyűlési utasítás- készítésre megbizott megyei választmány jelentései; először vélemény a népnevelés ügyében készült törvényjavaslatra, melly is a népiskola- tanító- képező intézeteket minden valláskülönbség nélkül ajánlván felállitattani, elfogadtatott. A kereskedési ügyben választmányunk ajánlá Széch. gróf telekdijas tervét, errenézve azonban a RR. mult gyűlési határozatjuk mellett maradtak t. i. ehhez akkor szólandanak, ha majd a közteher- viselési módszer kidolgozására kiküldött orsz. választmány munkálatát veendik, a cselédrendszer, magy. gazdasági egyesület folyamodása, főispáni kihágások koriatozása választmányi módosításokkal pártoltatnak. Legközelebb a követi tudósításban kért utasítási pontokra, következő határozatok keletkeztek, t. i. a vallás ügyében érkezett újabb leirattal megyénk aggodalma, melly még mult országgyűlésről fölterjesztett pontokban kifejeztetett, meg nem szülvén, anyautasításunk nyomán azon fölterjesztés törvénybe menetelét kívánjuk követink által szorgalmazni. A szepesi XVI. városnak megyei fél szavazatot adunk. A szabad községeknek választási jogot minden 300 (nem lélek) teljes kóru 24 éven felül levő lakosra egy képviselőben vagy egy szavazatban. Vüsthof és Bretschneider honfűsítási kérelmét díjjal s ha magyarul tudnak pártolhatónak ítéltük. Benyujtott második- alispán ur által némelly pápai főiskolai tanulóktul a M — ich pápai házánál elkövetett kicsapongás részeseinek bün-

fokozata kitudására küldött választmány jelentése. Ehez mellékelve volt egy nyilatkozata azon mint egy 20 tanuló ifjunak, kik ezen kihágásban részeseek, melly nyilatkozatban magukat mindegyikök egyenlőn bűnösnek vallván a választmány működését megelőzték. Majd a főiskolai gondviselő E. Sz. G. t. biró nyujtott be egy folyamodást, mellyben a főiskolában már nevezett tanuló ifjakra kiszabott s kiállott büntetést s egyszersmind az illy s rokon fajú esetekbeni bíráskodási gyakorlatát s hatósági jogát bizonyító iratokat közölvén, kéri a megyét e tárgyban nem intézkedni s a bemutatott főiskolai itélettel megelőgvé ezen tárgyat bevégzettnek tekinteni. Azonban a KK. jogkérdésbe ezuttal nem avatkoztak s erre vonatkozó írományai főiskolai gondnok urnak saját kértére viszszaadattak s a tanácskozás a hozandó végzésről megindult. Azonban alig szóltak hatan, heten, kik közül csak ketten nem kívánták ezen ifjakat a megye által is megbüntettetni, elég hosszasan s a hatósági jogkérdésnek sem tökéletes elmellőzésével, elnök főalispán ur kimondá a többséget a tanulóknak fenytő perbe vonatásukra, s midőn még egy pár hang közlető módosításokat ajánlott s néhányan még a főiskolai itélettel megelőgükhöz csatlakoztak, már késő volt, mert hiszen ki volt a végzés mondvá! Aligha üdvös elv megyei köztanácskozásokban s praesidialis rendszer mellett. Szinte nem vétettek figyelembe a választmány eljárása ellen tett azon kifogások, hogy ez járásbeli esküdt K. J. urral, ki a kérdéses ügyben elfogató, vádló s minden esetre érdekelt volt, öszszeült, mert a megyei kiküldetésben az ő neve is foglaltatott s viszont nem engede a főiskolai előjáróknak felvilágosítás végett jelenléttel (az országszerte szokott vegyes küldöttségek példájára) mert ezek nevei a megyei kiküldetésben nem foglaltattak. S így folyt a végzés kimondatása után is egész nap a vita részint még a kimondott végzésről, részint arról: hányan lesznek fenytő porbe vonatandók, mirenézve a főlebb említett nyilatkozat aláíróit jelölé ki. Kissé ingerülten oszlának szét a RR. Említést érdemel azonban a clericus s protestansság dicséretes tartózkodása ezügyben mind nyilatkozástul, s ki ezen d o l g o k a t Veszprémbe vallásfelekezeti surlódásnak itélné, nagyon csaldódnék. Ez már el van s bár legyen örök, feledve! de ha szóba jövend, adandó alkalmal kifejtendem. Általában felmentő itéletet reménylenek a törvényszéktől. Előkerült ismét a börtönök dolga s a beadott szemlélődő választmány jelentése szerint elhatározák a RR. a megyeház mellék- épületeit, fészereket s t. off. börtönökké alakítani, hogy így minél több és kevesebb költséggel járulhassanak a bajenyhítéshez.

Amerika.

(Parliamenti épületes jelenet. A senatus többsége a texasi egyezvényt félre vetendi.) April 23kán a követkamrában egy vámtárgyu törvényjavaslat olvastott fel. Wrigg ur a javaslatot védelmezte, mire egy whig párti Whit nevű felelt s Clay Henryt védelmezé azon vád ellen, mintha ez magát J. O. Adams- tól meghagyta volna vesztegettetni. A newyorki követ Rathbun ki, egyszersmind tory, az előtte szólnak beszédét czáfolgató, s erősíté a megvesztegetést. Erre With collegája Rathbun ellenmondása által fölingereltetvén, ellene rohant, s párbajra emelt ököllel igyekezett őt beszéde igazságáról meggyőzni. A fiatalabb kamrai tagok azonban oda ugrottak, az ő öklészkedő kőveteket egymástól elválaszták. Miglen ezek így egy más tépték, bizonyos Moore nevű, testére béna nyomorék, ki a kormányánál egy kérelme megadatását több hét óta hiában sürgeté, nyomult előre, s ohioi követ M'Caullinra pisztolyt süttött, hanem e helyett egy hivatalnok czombját sebesité meg. Moore azonnal elfogatott, a congressusban elkövetendő kihágások megbüntetését tárgyzó törvényjavaslat kidolgozása pedig rögtön választmányra bízott. Rathbun és White kibékültek, s a ház nagy tetszése kíséretében egymásnak kezét nyujtának. Egy washingtoni levelező azon meglepő hirt közli, mintha a texasi egyezvényt a senatus leakarna szavazni s az 12 legföljebb 15 szónál többet nem fogna nyerni.

(Texas egybekapcsolatását tárgyzó szerződési pontok.) New yorki lapok most már szorosabban meghatározott tartalmát közlik azon egyezvénynek, melly a texasi köztársaság unióhoz csatoltatása iránt közelebb april 12kén Calhoun éjszakamerikai megbizott s a két texasi felhatalmazott u. m. Zandt és Henderson közt végre csak ugyan létesült. Az egyezvény pontjai következők: 1) A texasi köztársaság tartományival együtt az unióhoz csatlakozik, s minden jogait és javait, legyenek azok, magánybirtokok, bányák, vagy nyilvános épületek, hajók, hajóműhelyek sa. t. annak törvényes felsősége alá rendel. 2) Minden texasi polgár, az éjszakamerikai al-

kotvány szabadítékét élvezendi. 3) Minden czim vagy bir-
toki jogigények, melyek a' texasi törvény szerint tel-
jes érvényességük voltak, az egyesült státusokhoz vál-
tozatlanul lépnek át. 4) A' texasi státusadósságo-
kat 's kötelezettségeket, bár mint keletkeztek legyen is
azok, Éjszakamerika elvállalja. Itt megjegyzendő, hogy
az összes státusadósság 10 millió dollárra rüg, mely-
ből 350 ezer d. kilenczven nap alatt leszen kifizetendő,
a' hátramaradó nagyobb summa lefizetéséért pedig
a' zálogba vetendő statustelkek fognak kezekedni. 5)
A' texasi törvények, valamint a' végrehajtó 's bíraskodó
hivatalnokok is, az elnök alelnök 's kerületi főnökök ki-
vételével, előbbi állapotjukban maradandnak. 's a' t. A'
rabszolgákali kereskedésről szóló pont, mint minap
említették, az egyezvényből kimaradt, 's mindaddig ki is
fog maradni, a' míg Texas szövetséges státussá nem
emeltetik. —

Spanyolország.

(A' királynék utazása. Hadsereg- szaporítás. Né-
hány guerillafő megsemmítették.) A' királynék maj. 20-
án Quintaner de la Ordenbe érkeztek, 's olly fényesen
fogadtattak, mintha legszebb virágzásnak örvendne az e-
gész ország; a' nép utközben mindenütt legnagyobb lel-
kesüléssel viseltetett irántuk, miből világosan kitűnik,
hogy a' spanyol népet könnyen kormányozhatni, ha csak
félíg meddig teljesítetnek is igazságos kívánatai. Eza-
latt Barcelonában a' főkapitány mindazon böcsületespol-
gárokat, kik a' mostani rendszernek nem baráti, részint
elzáratja, részint utazásra kényszeríti, hogy a' királynék
otlitéle alatt botrány ne történhessék. — Az uralkodó
inség közepett, 's pénzühiány daczára folyvást szaporítja
Narvaez a' hadserget, ambár tudnia kellene, hogy jó aka-
ratu 's jól fizetett kis hadsereggel sokkal többet létesít-
hetni, mint roszul fizetett elégületlen nagy hadakkal.
— Maestrazgoban 3 híres guerillafőnököt fogtak el 's
végezték ki, mi legalább rövid időre alkalmasint helyre
fogja állítani a' közcsendet. —

Anglia.

(Brougham toryvá lett.) A' mirég nyilvános tit-
tok volt, most kétségbehozhatlan ténynyé változott; maj.
23án ugyanis a' felsőházi ülésben, Brougham l. nyíltan
kimondá, hogy ő a' tory miniszteriséghez tért át, 's hogy
ebben csak az öreg Grey gróf példáját követi, ki szinte

mondá, hogy a' whigektől, ezek változása miatt, maga
is torykhoz pártolna, ha öregsége megengedné, miszerint
a' parlamenti vitákban még ezentul is részesüljön. A' ház
nagy figyelemmel hallgatá végig Brougham nyilatkoza-
tát, mely azonban minden eredmény nélkül maradt, ki-
vevén, hogy Clanricarde l. elég sőt nagyon is csipősen
válaszolt neki. — Joinville hg röpirata következtében a'
tengerészeti osztály nagy munkásságot készül kifejteni
tengeriereje szaporításában, 's így a' kérdéses röpirat
csakugyan nem igen használt Franciaországban. — A'
királyné Wight szigetét megvette. —

Franciaország.

(Laffitte +. Bordeaux hg házassági terve.) Laffitte
Jakab maj. 26án 77ik évében elhunyt. Midőn a' kö-
vetkamra sorshuzás által kívánta meghatározni azokat,
kik őt sirjához kísérik, egyhangulag azt nyilványíták a'
követek, hogy mindnyájan menni akarnak. Laffitteben
legnevezeteseb tagját veszté a' szélső baloldal. E' jeles
férfi bayonnei szegény ácsmester fia volt, 's utóbb szor-
galma által milliók tulajdonosává lett, 's Napoleontól
kezdve Lajos Fülöpig minden francia uralkodónál leg-
nagyobb tiszteletben állott. — Bordeaux hg Mária Ka-
rolina szicíliai hgnöt nőül kívánta, kérelme azonban
megtagadtatt, mit jól értesültek Lajos Fülöp befolyá-
sának hisznek tulajdoníthatni. —

Görögország.

(Egy titkos társulat felfödötése.) Az athenei kö-
zönséget egy titkos társulat felfödötése foglalkodtat-
ja, mellynek czélja volt, a' mostani kormányt megbuk-
tatni. Ezen társulat nem ma szöhetne hálóját, mert szá-
lai még a' szomszéd török tartományokban is szétágaz-
vák. Néhány görög lap töredékét közli azon szabályok-
nak, mellyeket az, a' hit 's Görögország megszabadítá-
sát körül magának fő czélul tűzött ki. Az ezen tár-
sulatba felavatandók által letéetni szokott eskü formá-
ja a' szabad kömüvesekéhez sokban hasonlít, 's közön-
séges a' hiedelem, hogy ezen szövetség nem egyéb, mint
ama három évvel ezelőtt elnyomott philorthodoxi társa-
ság folytatása. A' nappisták (orosz párt), kiknek sze-
mükre lobbogatták, mintha ők ezen társulat gyarapo-
dására ösztönül szolgáltak volna, kijelenték, hogy ezen
egyesülethez semmi közük. Ekkor a' társaság valódi
mibenlétét egész terjedelmében kipuhatolni nem lehe-

tett; annyi azonban bizonyos, hogy azt tartományon
kivüliek is gyámolítják. Az új miniszteriség ellen alakuló
ellenzék naponta növekszik, 's a' hírlapok kevés kivé-
tellel Maurokordatos ellen kezdenek föllépni, annyival
is inkább, mivel ezen általok táplált érzelmek a' tar-
tományi kerületekben már is rokonszenvre találtak. Rhi-
gas Palamides Tripolizzában győzelmi pompával fogad-
tatott, 's mint a' miniszteriség áldozatja, borostyánnal
koszoruztatott. Naupliában pedig Rhodios követé vá-
lasztatását attól föltételezték, ha az új miniszteriség ellen
dolgozik. —

Szerbia.

Keves nappal ezelőtt mint említők Sándor fejdelem
a' tartomány belsejébe utazott, de hová? — azt egész
bizonyossággal nem mondhatni meg, csak gyanítják,
hogy Kragujevacban szándékoznék megállapodni, hon-
nan majd a' határszéli mozgalmakat jobban szemügyre
veheti, 's czélszerű orvoslásról gondolkodik. Bul-
gariából és Albánia egy részéből még mindig sötét hírek
szármálnak. Amaz undokságok, mellyek ott naponként
elkövetetnek leirhatlanok, 's annál fájdalmas, minél na-
gyobb bizonyossággal állíthatjuk, hogy minden igaz-
híttü mozlem (török) a' keresztényen alattvalók ellen meg-
kezdett aránytalan és nemtelen harcban részt venni
szándékozik, mit aztán igazi keresztényirtó harcznak
keresztelhetni. Illy szomorú körülmények közt ugy tet-
szik, mintha a' bolgárok utolsó reménycsillaga is leál-
dozott volna 'sez helyzetüket még kétségbejöttöbbé teszi,
mert az albániai csordák dühének egészen kitétetvük,
melly a' szó legborzasztóbb értelmében rajtuk kereszt-
tülkasul gázol. — Vucsicsnak Szerbiába viszszatérése
majus 23ra (jun 4) jó előre kikürtöltetett, sőt néhány
lap már rég kimondta, mintha Vucsics és Petronievicsnek
hazájokba leendő visszaérhetésükre adandó engedelem
Sz. Pétervárott már el is volna határozva. Azonban ha
Szerbia jelen helyzetét tekintjük, van okunk az előadot-
takon egy kissé kételkedni, sőt bizton állíthatjuk, hogy
a' két népfőnök viszszatérhetési engedelmé Sz. Péter-
várott ekkorig határozta nem ment, és így ezen örök-
ké a' két népkedvezenc megérkezésén kérődző bitang
hírek, nem egyebek mint párszellem szülte agyrem, melly
által némelylek önző érdekeket vélik előmozdíthatni.

ÉRTESÍTŐ.

Gőzhajók juniusi járása

Bécs és Pozsony közt: „Duna“ nevű
gőzös indul naponként reggeli 6 órakor
Pozsonybul Bécsbe és visszaindul ugyan-
azon napon délutáni 4 órakor Bécsből Po-
zsonyba. Pestről Pozsonyba és Bécsbe
mindennap reggeli 7 óra 's 10 perczkor.
Pestről Mohács 's Eszékre minden csütör-
tökön reggeli 4 órakor. Továbbá:
Pestről Zimony- és Drenkovába minden
kedden és pénteken reggeli 4 óra-
kor. Pestről Giurgevo 's Galaczon át Kon-
stantinápolyba oláhország. oldalon jun. 14
és 28án; Pestről Viddin, Rustuk és Gala-
czon által törökország. oldalon Sztambul-
ba jun. 7. és 21én. Végre Pest, Buda és O-
Buda közt jár napközben minden két ó-
rában Buda gőzös minden nap.

A' Pestről Pozsonyba és Bécsbe
menő gőzösök a' Buda városi lakosok ké-
nyelme végett ezentul a' bomba-terénnél
megállnak 's ott a' t. cz. utazókat felve-
szik. A' nagyobb pogyászokat egy nappal
előbb Pesten az úgyszóhaban tétetvény
mellett kell feladni, 's hacsak lehetsé-
ges, az utjegyeket is ott váltani. Pesten
junius 1sőjén 1844. A' Gőzh. hiv.

Ó cs. 's apost. kir. fels. 's szőregi
kamrai uradalom számára építő 's urbéri
mérnök-rendszerezést legk. elhatároz-
ni méltóztatott, ki egyszersmind a' sze-
gedi kincstári épületekre ügyelend; dija
leend évenként: 600 pfgó for., 40 pozs. m.
kétszeres, 6 öl tűzifa, írószerekre 10 fr.,
6 öl tűzifa az iroda számára, 's uradalmon
küüli utazásoknál Xdik osztályu napdíj.
E hivatalt elnyerni kívánók, építő, ur-
béri 's vízépítési gyakorlati mérnökisme-
reteiket tanúsító folyamodásikat hat hét
alatt a' temesi kir. kam. jószágigazgató-
ságnál nyújthatják be. 1-3

Váltó-ügyvédvizsgálati hirdetés.
A' tek. kir. váltó - feltörvényszék
ezennel közhírré téteti, hogy kik a' leg-
közelebb alkalommal váltó-ügyvédi vizs-
gálatot kívánnak letenni, köz-ügyvédi
hitlevelökkel nemkülönbben érényes ma-
gukviselet 's legalább fél évi váltógya-
korlatot tanúsító hiteles bizonyítványok-
kal támogatandó folyamodásukat f. évi

mihályhó elejétől azon hó 15keig a' kir.
váltó - feltörvényszékhez, ennek iktató
hivatalában adják be. Pesten 1844 pün-
kösthő 30kán. Fogarasy János. 1-2

Árverési hirdetés.

T. k. Esztergom megyében bécsi or-
száguton fekvő Táth helységhez tartozó
szőlőhegyen birói foglalás következtiben
f. évi július 3kán 's utána következő na-
pokban, reggeli 9. órakor, mintegy 30.
darab kisebb, nagyobb, ugymint: 15. 20.
30. 50. akós összesen 600 akóra való
vasahroncos csinos készületű hordó: 350,
akó 1822ki 's 1844ki fehér neszmélyi bor;
's három kövel és téglával kirakott igen
jó pince prészázzal: 's ezek után levő
18 kapás több darabra elosztható szőlő
készpénzfizetés mellett eladandó leszen.
a' venni szándékozők ezennel illendően
meghivatnak. Tokodon jun. 3kán 1844
1-3

Haszonbérlet.

Szathmár - Németi sz. kir. város ta-
nácsa részéről közhírré tétetik, hogy f.
e. július 4kén tartandó árverésen a' vá-
rosban Szamos - folyó mellett levő sei-
háza; főzés és mérhetés jogá f. e. novem-
ber 1től három évre haszonbérbe léssen
kiadandó, a' midőn is 362 ft 36²/₃ kr. e. p.
bánapénzzel ellátva a' kivenni szándék-
lók meghivatnak. Kelt Szathmár - Né-
metiben 1841 majus 4én tartatott tanács
gyűlésből. 1-3

Hirdetés.

A' máramosi koronai erdőjavada-
lak részire ideiglen következő hivatal-
állomások engedettek meg felsőbb he-
lyen: u. m. Szigeth, Hosszmező, és Visk
koronai mezővárosok részire különkülön
egyegy első os tályu erdőszállomás 250
ft. évi fizetéssel, természetes szállással,
52 pm. zab, 6 koci széna, 15 öl fa, egy
mázsa só, 20 pm. buza, 6000 öl ka-
száló, 7 ft. írószerdij járandósággal és 50
ft. biztosítékkal, és Tescő részére egy
erdőlovag-állomás 300 ft. évdíjjal, ter-
mészetes szállással, 104 pm. zab, 12 koci
széna, 20 öl fa, 150 font só, 21 pm. buza,
kaszáló fejtében 24 ft. járandósággal és
100 ft. biztosítékkal 's 10 ft. írószerdijjal.

Kik ezen állomásokat elnyerni ohajják,
hiteles bizonyítványokkal kimutatni tar-
toznak, miszerint a' bölcsészeti tanulmá-
nyokat jó sikerrel végezték, a' magyar,
német és latin nyelveket bírják, 's az er-
dősztudományokat Selmezen, vagy Má-
riakuton jó előmenettel hallgattak, és
egészséges testalkatnak. A' folyamod-
ványok a' máramosi kir. kamrai igazga-
tósághoz 6 hét alatt benyújtandók. 1-3

Juheladás.

Pestmegyében Irsához egyórányira Vacsi
pusztán bérletnyaralalon levő 's meg-
szemlélhető Koller Mihály halomegyhá-
zi haszonbérletnek egészséges tiszta, 's
tökés juhái u. m. 1800. darabon felül anya,
1000 darabon felül idei bárány, 's 450 db
egy 's két éves üzü) szabad kézből el-
adandók, bővebb értesítés nyerhetni
Pesten országuton 572. sz. a. a' tulaj-
donosnál. 2-2

Táblabíró vadasi idősb Jankovich
Miklós urnak ns Nógrád vgyében keble-
zett Kazári és Szörösi bírtoka együtt,
Bábi és kis-Bárkány határbeli jószágai
pedig külön külön f. 1844iki évi Sz. Mi-
hály naptól számítandó hat évre, ezen
jószágokban taáltató fundus instructus-
sal együtt haszonbérbe levén adandók, a'
bérleti szándékozők a' haszonbérleti fel-
téléteket vári Szabó Antal k. táblai 's
váltó ügyvédnél (lakása Pesten Dorot-
tya utca 11 szám) f. évi július 3 dig meg-
tekinthetik, 's a' jószág kiterjedéséről is
bővebb tudományt szerezhetnek. 2-2

Hirdetvény.

Alulírott több kedvező körülmény közt
olly állapotba helyeztetvén boltját, mi-
szerint az, jelenleg is, mint eddig, a' leg-
olesőbb 's azért a' legújabb divat szerint
készült magyar fekete gála és mindenna-
pi attila és z r i n y i dolmányokkal, ugy-
szint fekete és színes mellényekkel, na-
dagokkal ellátva készen áll:
Azon t. cz. uraságoknak tehát, kik a'
lulírtat becses bizodalokkal megtisztel-
ni 's akár kész ruhákat boltjában venni,
akár pedig azt személyesen vagy levélben
megrendelni méltóztatnak: a' legjutalma-
sabb árérti szolgálatját annál pontosab-

ban ajánlja, minthogy Pestről az ország
minden részeibe menő gyorskocsik inté-
zetével akképpen egyezkedett, miszerint
ezen gyorskocsik által, a' ruhák szállítá-
sa, bár hova is, rövid idő alatt 's líba
nélkül meg fog történni. Illy czéllal, elfo-
gad akár személyes, akár levél általi
bármimemü megrendeléseket.

Boltja vagyon most is, hol előbb, a' sz.
ferencziek terén, a' főméltóságú kir. Cur-
ria tőzsomszedságában, ezen czim alatt:
H u n y a d y L á s z l ó h o z. Kelt Pesten
majus 21. 1844. Klaszy Venczel polgári
magyar szabó. 3-3
Megjelent. es Pesten Hartleben könyv-
árusnál, V á c z o n pedig a' szerzőné
kapható:

Az elméleti 's tapasztalati Természettan

alaprajza, melyet közhasználatra készített
Schirrhuber Mórlecz
kegyes szerzetbeli áldozópap, és a' vá-
czi püspöki lyceumban természettani ok-
tató. I. kötet VIII. 's 230 lap. 3 rézmet-
szettáblával. Ara 1 ft. 30 kr. ezüstben. —
Ennek átvételével előfizethetni a' II. kö-
tetre is, melly aug. elején hagyandja el
a' sajtót, 2 ft. ezüstben. 1-3

Eladó kosok.

Perkátán Adonyhoz egy órányira Fe-
jérmegyében számefteltti, finom fajbeli 's
hagatásra még alkalmas kosok mint-
egy 100 db. minden órán szabad kézből
eladók. Bővebben értesít a' helybeli iro-
dalmi iroda. 1-3

Svelezi marha árverése.

Mélt. Hunyady J. zsef gr. Urményi ura-
dalma gazdasági hivatala közhírrül adja,
hogy f. é. junius 25kén reggeli 9 órakor
t. Nyitra megyében Urményhez közel le-
vő Mező-Keszy pusztán 40 darab fejős-
tehen és üsző 's 12 darab 1, 2, és 3 éves
bika, mind vörös és vöröstarka sveiczi
marha, nemkülönbben több hizott tehen
és ökor árverés utján kész fizetés mellett
eladatni fog. 2-3

Lapunk mellett szétküldetik az
UNGAR felévi előfizetést illető jelentése.